

**Питання підготовки до підсумкової атестації за фахом
«Фінанси, банківська справа та страхування» та
«Фінанси, банківська справа та страхування»
(скорочений термін навчання)**

Бюджетна система:

1. Сутність, призначення і роль бюджету держави.
2. Соціально-економічна сутність, призначення та роль бюджету.
3. Складові частини бюджету.
4. Суть та завдання бюджетної політики держави.
5. Економічна сутність, складові та види бюджетної політики.
6. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.
7. Сутність бюджетного дефіциту та профіциту бюджету.
8. Причини виникнення, види бюджетного дефіциту.
9. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
10. Види державного та місцевого боргу.
11. Бюджетна система та засади її побудови.
12. Принципи бюджетної системи України.
13. Поняття та склад бюджетної системи України.
14. Бюджетна класифікація та її складові.
15. Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади.
16. Учасники бюджетного процесу та характеристика їхніх функцій.
17. Завдання, принципи та методи бюджетного планування.
18. Складання та схвалення прогнозу місцевого бюджету
19. Виконання державного та місцевих бюджетів за доходами
20. Зміст та порядок складання Бюджетної декларації
21. Виконання державного та місцевих бюджетів за видатками
22. Організація контролю за дотриманням бюджетного законодавства Рахунковою палатою України, Державною аудиторською службою України.
23. Система доходів бюджету.
24. Склад та види доходів Державного бюджету України.
25. Склад та види доходів місцевих бюджетів.
26. Система видатків бюджету.
27. Склад та види видатків Державного бюджету України.
28. Склад та види видатки місцевих бюджетів.
29. Кошторис бюджетної установи: зміст та структура.
30. Кошторисний процес та його етапи.
31. Суть та принципи кошторисного фінансування.
32. Контрольні повноваження Державної казначейської служби України
33. Мета та порядок здійснення горизонтального вирівнювання податкоспроможності обласних бюджетів та бюджетів місцевого самоврядування.
34. Порядок складання та затвердження місцевих бюджетів
35. Бюджетний контроль ефективності використання бюджетних коштів.

36. Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі
37. Казначейська система виконання державного та місцевих бюджетів.
38. Передача коштів між місцевими бюджетами на здійснення видатків місцевих бюджетів.
39. Порядок формування та використання коштів резервного фонду бюджету.
40. Міжбюджетні трансферти та їх характеристика
41. Особливості формування надходжень бюджету та здійснення витрат у разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет)
42. Середньострокове бюджетне планування в Україні
43. Повноваження Міністерства фінансів України в бюджетному процесі
44. Доступність інформації про бюджет
45. Необхідність та сутність регулювання міжбюджетних відносин
46. Розпорядники бюджетних коштів та їх функції
47. Процедура розгляду та затвердження Державного бюджету України
48. Звітність про виконання бюджетів в Україні
49. Бюджетні правопорушення та відповідальність учасників бюджетного процесу
50. Порядок внесення змін до Закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет)

Податкова система:

1. Фіскальна політика держави, критерії її здійснення. Суть і принципи побудови системи оподаткування.
2. Склад і структура податкової системи України.
3. Податки як інструмент фінансового регулювання розвитку суспільства. Загальні засади встановлення податків.
4. Економічна сутність податків та їх класифікація.
5. Елементи системи оподаткування: основні поняття та їх характеристика.
6. Становлення та розвиток податкової системи на території України.
7. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки.
8. Види прямого оподаткування і його роль у системі фінансового регулювання.
9. Непрямі податки, їхні переваги і недоліки.
10. Контролюючі органи за сплатою податків і зборів та їх компетенція.
11. Структура Державної податкової служби України. Функції та завдання Державної податкової служби України.
12. Повноваження місцевих органів влади щодо встановлення місцевих податків і зборів.
13. Облік платників податків і податкових надходжень.
14. Економічна суть податку на додану вартість. Платники податку на додану вартість, об'єкт оподаткування і ставки податку.
15. Порядок обчислення ПДВ і терміни сплати в бюджет: податкове

зобов'язання, податковий кредит, бюджетне відшкодування.

16. Механізм бюджетного і експортного відшкодування податку з Державного бюджету України.

17. Економічна суть акцизного податку. Платники, об'єкти оподаткування акцизним податком і перелік груп підакцизних товарів.

18. Операції з підакцизними товарами, які звільнені від оподаткування та не підлягають оподаткуванню.

19. Види ставок акцизного податку. Особливості розрахунку та сплати.

20. Особливості виготовлення, зберігання, продажу марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

21. Мито як фіскальний інструмент та засіб митного регулювання в державі.

22. Види митних режимів та характеристика елементів мита

23. Економічна суть податку на прибуток підприємств. Платники податку на прибуток підприємств, об'єкт оподаткування і ставки податку.

24. Класифікація основних засобів за групами. Механізм застосування методів амортизації.

25. Поняття неприбуткових організацій і їх види та особливості оподаткування податком на прибуток.

26. Особливості оподаткування окремих категорій платників податку на прибуток: банківських і страхових організацій, підприємств з іноземними інвестиціями та нерезидентів, неприбуткових організацій, відокремлених підрозділів (філій).

27. Єдиний соціальний внесок: сутність, об'єкти, суб'єкти та механізм нарахування і сплати.

28. Податок на доходи фізичних осіб. Платники, ставки, порядок розрахунку та пільги щодо сплати податку на доходи фізичних осіб.

29. Суть та значення податкових соціальних пільг при оподаткуванні податком на доходи фізичних осіб. Види податкових соціальних пільг та порядок їх розрахунку.

30. Суть та значення податкової знижки при оподаткуванні податком на доходи фізичних осіб.

31. Перелік витрат, дозволених для включення до складу податкової знижки при оподаткуванні податком на доходи фізичних осіб.

32. Особливості оподаткування операцій з продажу об'єктів рухомого майна податком на доходи фізичних осіб.

33. Особливості оподаткування операцій з продажу об'єктів нерухомого майна податком на доходи фізичних осіб.

34. Рентна плата за спеціальне використання води: платники, об'єкт оподаткування та порядок розрахунку.

35. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів: платники, об'єкт оподаткування та порядок розрахунку.

36. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України: платники, об'єкт оподаткування та порядок розрахунку.

37. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування та порядок розрахунку.

38. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування та порядок розрахунку.
39. Екологічний податок. Особливості розрахунку та сплати екологічного податку.
40. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва.
41. Особливості оподаткування фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які перебувають на спрощеній системі оподаткування.
42. Особливості оподаткування юридичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які перебувають на спрощеній системі оподаткування.
43. Особливості оподаткування сільськогосподарських товаровиробників – платників єдиного податку.
44. Порядок переходу платників податків на спрощену систему оподаткування.
45. Платники, об'єкт оподаткування, порядок розрахунку та сплати податку на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки).
46. Платники, об'єкт оподаткування, порядок розрахунку та сплати податку на майно (транспортний податок).
47. Платники, об'єкт оподаткування, порядок розрахунку та сплати податку на майно (плата за землю).
48. Платники, об'єкт оподаткування, порядок розрахунку та сплати збору за місця для паркування транспортних засобів.
49. Платники, об'єкт оподаткування, порядок розрахунку та сплати туристичного збору.
50. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.

Банківська система:

1. Суть та принципи побудови банківської системи. Характеристика банківської системи України.
2. Сутність та функції банку.
3. Класифікація банків.
4. Операції банків, їх класифікація.
5. Організаційна структура банку. Органи управління та функціональні підрозділи банку, їх функції.
6. Організаційно-правові основи діяльності НБУ.
7. Зміст, структура і порядок формування власного капіталу банку.
8. Депозитні операції банків. Види депозитів, їх характеристика.
9. Гарантування вкладів фізичних осіб. Організація і функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.
10. Порядок залучення ресурсів на міжбанківському ринку. Види міжбанківських кредитів.
11. Операції банку щодо емісії власних цінних паперів.
12. Економічний зміст кредитних відносин банку з НБУ. Види інструментів регулювання ліквідності банків, які застосовує НБУ.

13. Поняття кредитної операції банку. Принципи організації кредитування.
14. Види банківських кредитів, їх характеристика.
15. Сутність та основні стадії кредитного процесу.
16. Поняття та основні складові кредитного договору.
17. Форми забезпечення повернення кредиту, їх характеристика.
18. Сутність розрахункових відносин. Принципи організації безготівкових рахунків.
19. Порядок здійснення розрахунків з використанням векселів.
20. Порядок відкриття, ведення та закриття поточних рахунків фізичних осіб.
21. Порядок відкриття, ведення та закриття вкладних рахунків суб'єктів господарювання.
22. Порядок відкриття, ведення та закриття поточних рахунків суб'єктів господарювання.
23. Порядок відкриття, ведення та закриття вкладних рахунків фізичних осіб.
24. Сутність і значення міжбанківських розрахунків.
25. Організаційні основи функціонування системи електронних платежів НБУ(СЕП).
26. Порядок визначення строків здавання готівкової виручки (готівки) підприємства.
27. Порядок розрахунку ліміту каси підприємства.
28. Організація касових операцій в банках в Україні.
29. Порядок приймання готівкових грошей до кас банків.
30. Порядок видачі з кас банків та витрачання готівки суб'єктами господарювання.
31. Суть та види банківських операцій з цінними паперами.
32. Професійна діяльність банків на фондовому ринку (діяльність з торгівлі, депозитарна, клірингова та управління активами інституційних інвесторів).
33. Інвестиційні стратегії банків.
34. Види ризиків банку на ринку цінних паперів.
35. Поняття та види валютних операцій банку.
36. Порядок здійснення торгівлі іноземною валютою в готівковій формі
37. Валютна позиція банку: види, характеристика. Ліміти відкритої валютної позиції
38. Необхідність і мета банківського регулювання та нагляду.
39. Основні форми регулювання діяльності банків.
40. Економічні нормативи регулювання діяльності банків, їх види та роль.
41. Сутність та роль банківського нагляду. Методи банківського нагляду.
42. Види та порядок проведення Національним банком інспекційних перевірок банків.
43. Особливості проведення Національним банком безвиїзного банківського нагляду

44. Порядок створення відокремлених підрозділів банку
45. Система нагляду Національним банком України за банками SREP (Supervisory Review and Evaluation Process)..
46. Нормативи кредитного ризику, їх характеристика.
47. Нормативи капіталу банку, їх характеристика.
48. Нормативи інвестування, їх характеристика
49. Поняття ліквідності банку. Нормативи ліквідності, їх характеристика.
50. Показники оцінки ефективності діяльності банку

Страховання:

1. Економічна сутність страхування і його роль у ринковій економіці.
2. Витоки страхування та його розвиток.
3. Необхідність страхового захисту. Страховий фонд суспільства як матеріальна основа забезпечення страхового захисту.
4. Економічний інтерес страховика, його трактування і суть.
5. Сутність і функції страхування.
6. Суть та характеристика принципів страхування.
7. Характеристика систем страхового забезпечення (система першого ризику, пропорційної та граничної відповідальності).
8. Класифікація страхування (за історичними та юридичними ознаками).
9. Класифікація страхування за економічними ознаками
10. Договір страхування, його зміст і значення.
11. Страхові ризики, їх характеристики.
12. Особливості системи управління ризиком (ризик-менеджмент) і його етапи.
13. Страховий тариф: суть, структура, характеристика його елементів.
14. Функції та завдання органів нагляду за страховою діяльністю.
15. Суть і форми здійснення державного нагляду. Типи державного регулювання страхової діяльності.
16. Ліцензування страхової діяльності в Україні.
17. Організаційно-правові форми страхових організацій.
18. Становлення та розвиток страхового ринку в Україні.
19. Поняття страхового ринку та його структура.
20. Посередники на страховому ринку: види та характеристика їх діяльності.
21. Моторне транспортне страхове бюро України (МТСБУ): поняття та суть його діяльності.
22. Об'єднання страховиків, їх завдання та функції.
23. Організаційна структура страхової компанії. Органи управління страховою компанією та їх функції
24. Сутність і особливості майнового страхування.
25. Добровільне страхування домашнього майна громадян: основний і спеціальний договір.

26. Добровільне страхування майна підприємств: основний і додатковий договір.
27. Механізм страхування транспортних засобів.
28. Механізм страхування авіаційного страхування цивільної авіації.
29. Особливості страхування сільськогосподарських ризиків.
30. Сутність особистого страхування як галузі страхового ринку.
31. Особливості страхування життя і основних його видів.
32. Медичне страхування і його види.
33. Суть та особливості добровільних видів страхування від нещасних випадків.
34. Обов'язкове страхування громадян від нещасних випадків: необхідність, види страхування.
35. Страхування від нещасних випадків на транспортні як вид особистого страхування. Механізм його проведення.
36. Обов'язкове страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини. Механізм його проведення.
37. Обов'язкове страхування відомчої та сільської пожежної охорони та добровільних пожежних дружин. Механізм його проведення.
38. Обов'язкове страхування спортсменів вищої категорії. Механізм його проведення.
39. Обов'язкове особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників. Механізм його проведення.
40. Сутність і особливості страхування відповідальності.
41. Характер страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів, об'єкти та суб'єкти даного виду страхування.
42. Необхідність, сутність і методи перестрахування.
43. Пропорційна форма перестрахування. Види договорів пропорційного перестрахування.
44. Непропорційна форма перестрахування. Види договорів непропорційного перестрахування.
45. Сутність факультативного перестрахування.
46. Сутність облігаторного перестрахування.
47. Співстрахування та механізм його дії.
48. Особливості фінансово-господарської діяльності страховика.
49. Сутність і види доходу страхової компанії.
50. Обґрунтувати склад та економічний зміст витрат страховика. Дати їх коротку характеристику.